

Podnebna zgodba in politika

Elena Višnar Malinovská

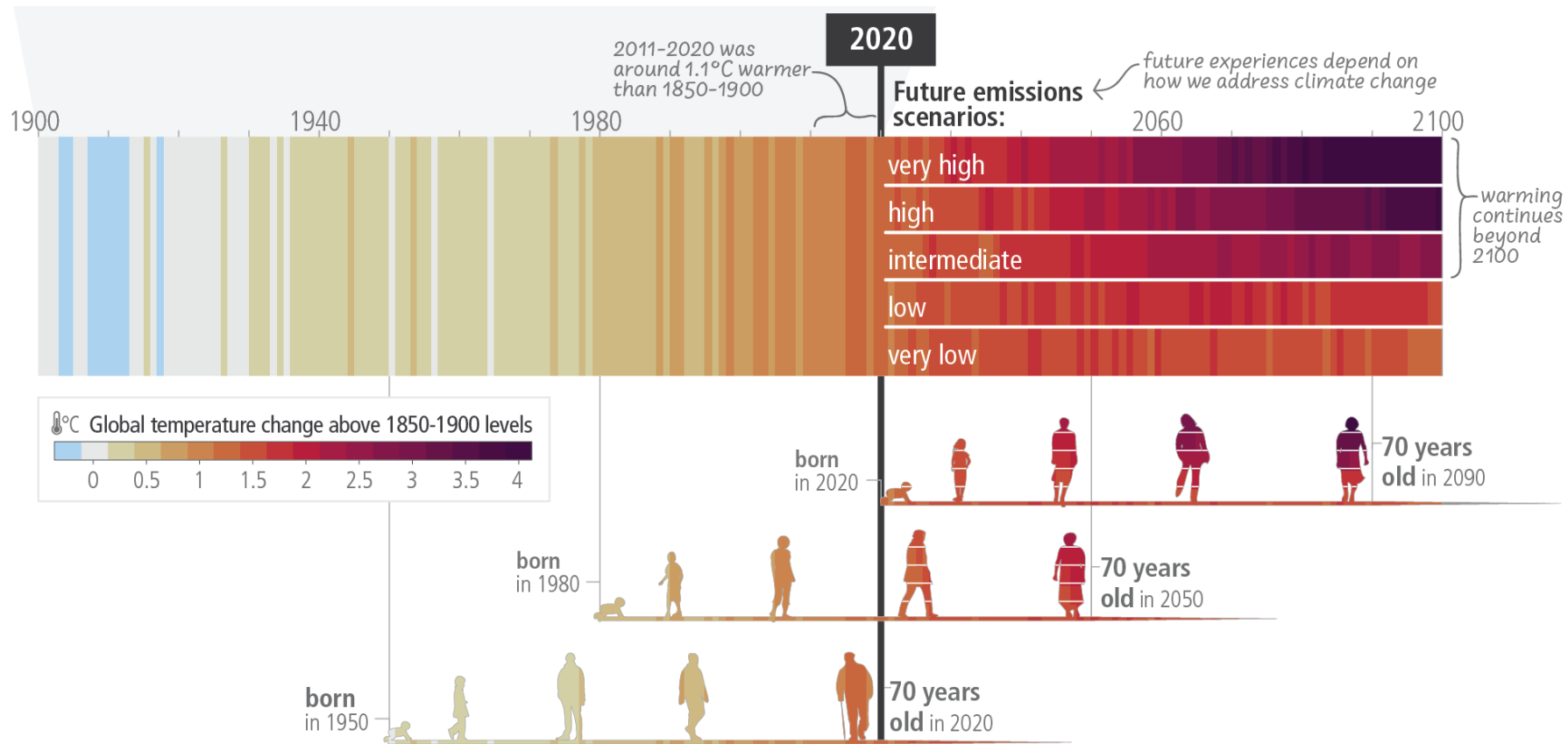
Znanost je jasna

Tveganja se bodo hitro povečala z višjimi temperaturami.

	1,5 °C	3 °C
Biotska raznovrstnost	14 %	29 %
Suša	0,95 milijarde EUR.	1,29 milijarde EUR.
Prehranska varnost	63 milijard USD.	128 milijard USD.
Požari	40–54 %	96–187 %
Ekstremna toplota	45–58	66–87
Dvig morske gladine	0,28–0,55 m	0,44–0,76 m

Bodoče napovedi

Posledice gledane skroz generacije in spremembe v globalni temperaturi

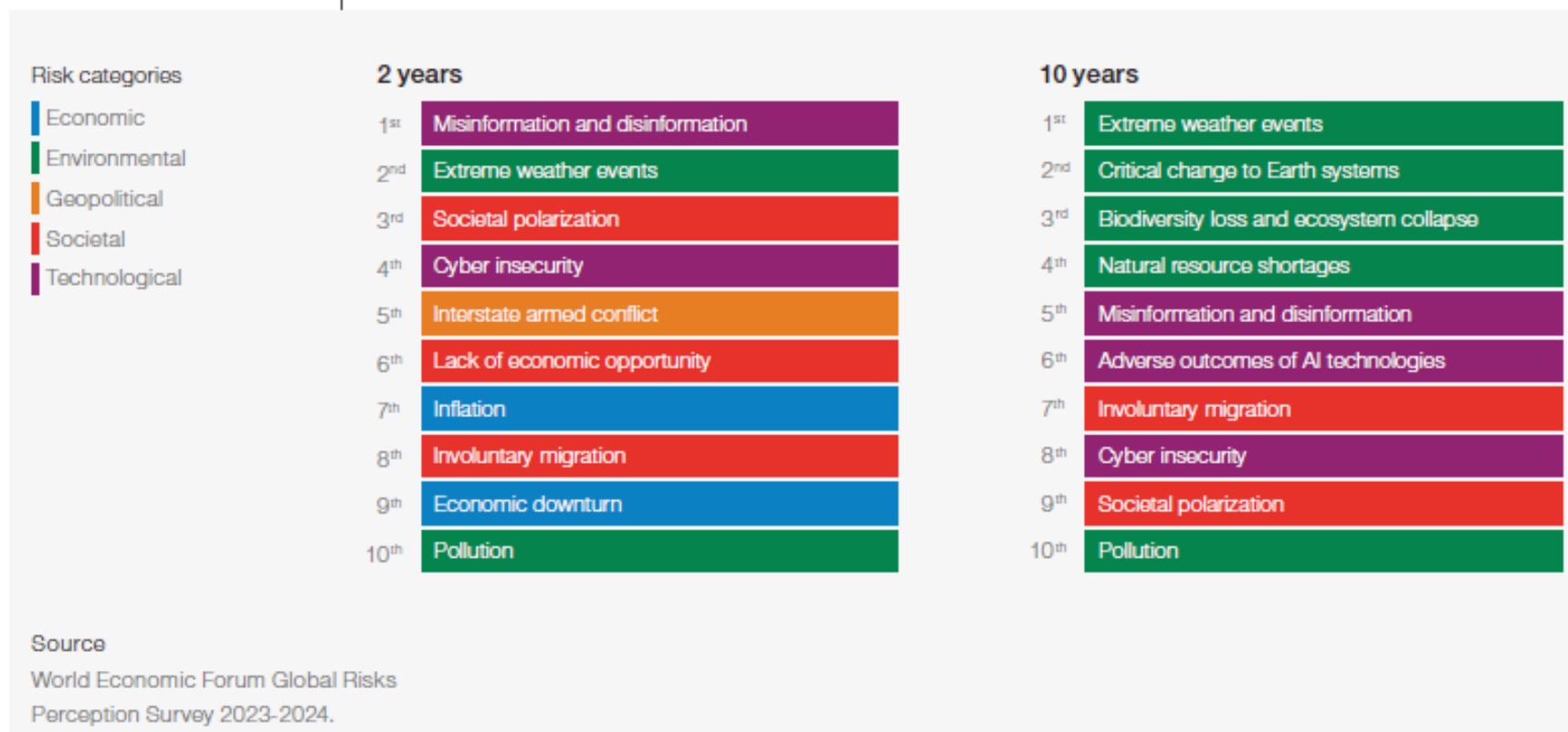
Source: IPCC AR6 Synthesis Report

Tveganja v prihodnosti

FIGURE C

Global risks ranked by severity over the short and long term

Please estimate the likely impact (severity) of the following risks over a 2-year and 10-year period.

Posledice so na voljo tukaj

Poplave v Sloveniji, avgust 2023

A flooded area is seen in Ravne na Koroškem, some 60km (38 miles) northeast of Ljubljana, Slovenia, August 4, 2023 [Gregor Ravnjak/AP Photo].

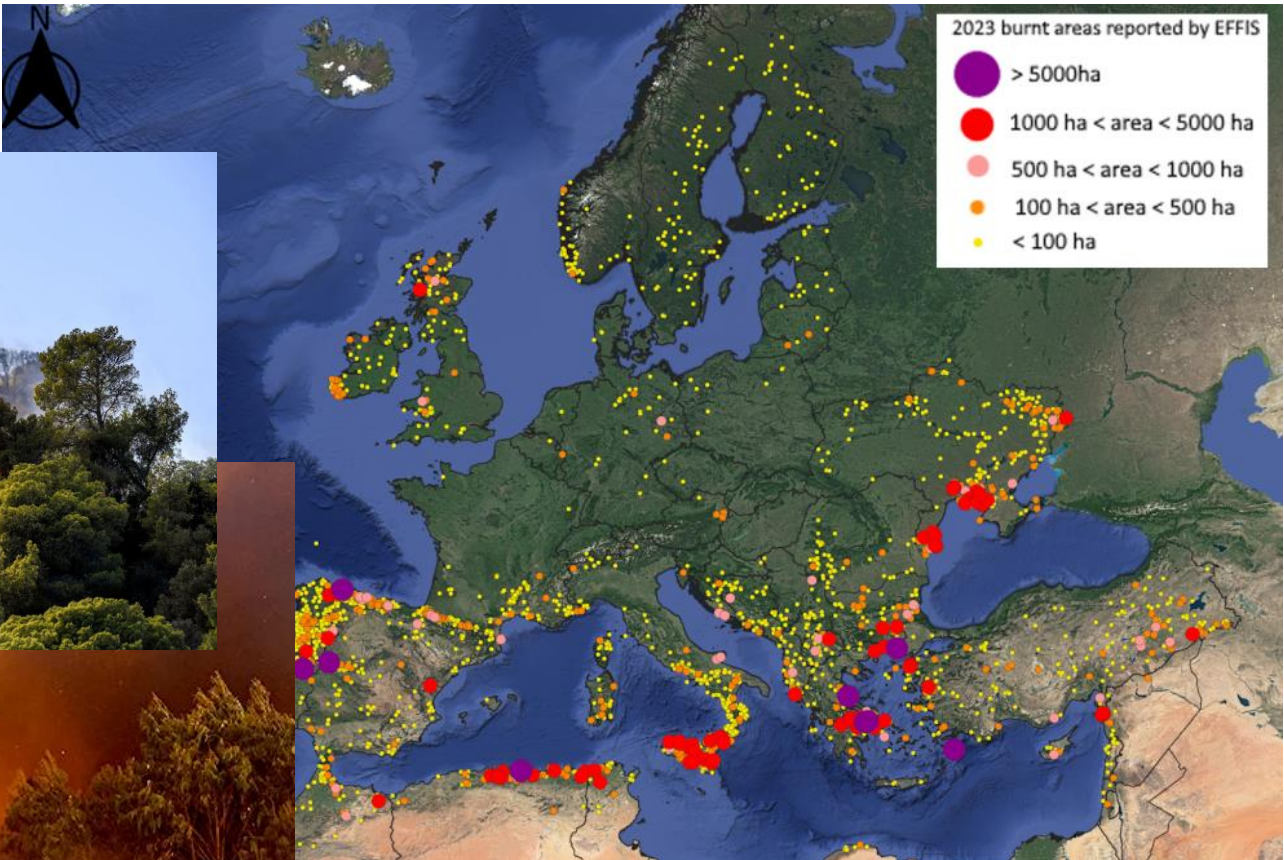
Poplavna škoda na Koroškem, Slovenija, 9. avgust 2023. Avtorstvo fotografij: Rdeči križ Slovenije

Požari v Sredozemlju (Portugalska, Španija, Italija in Grčija), poletje 2023

A forest fire 60 miles northeast of Athens (*Getty Images*), from *The Times*.

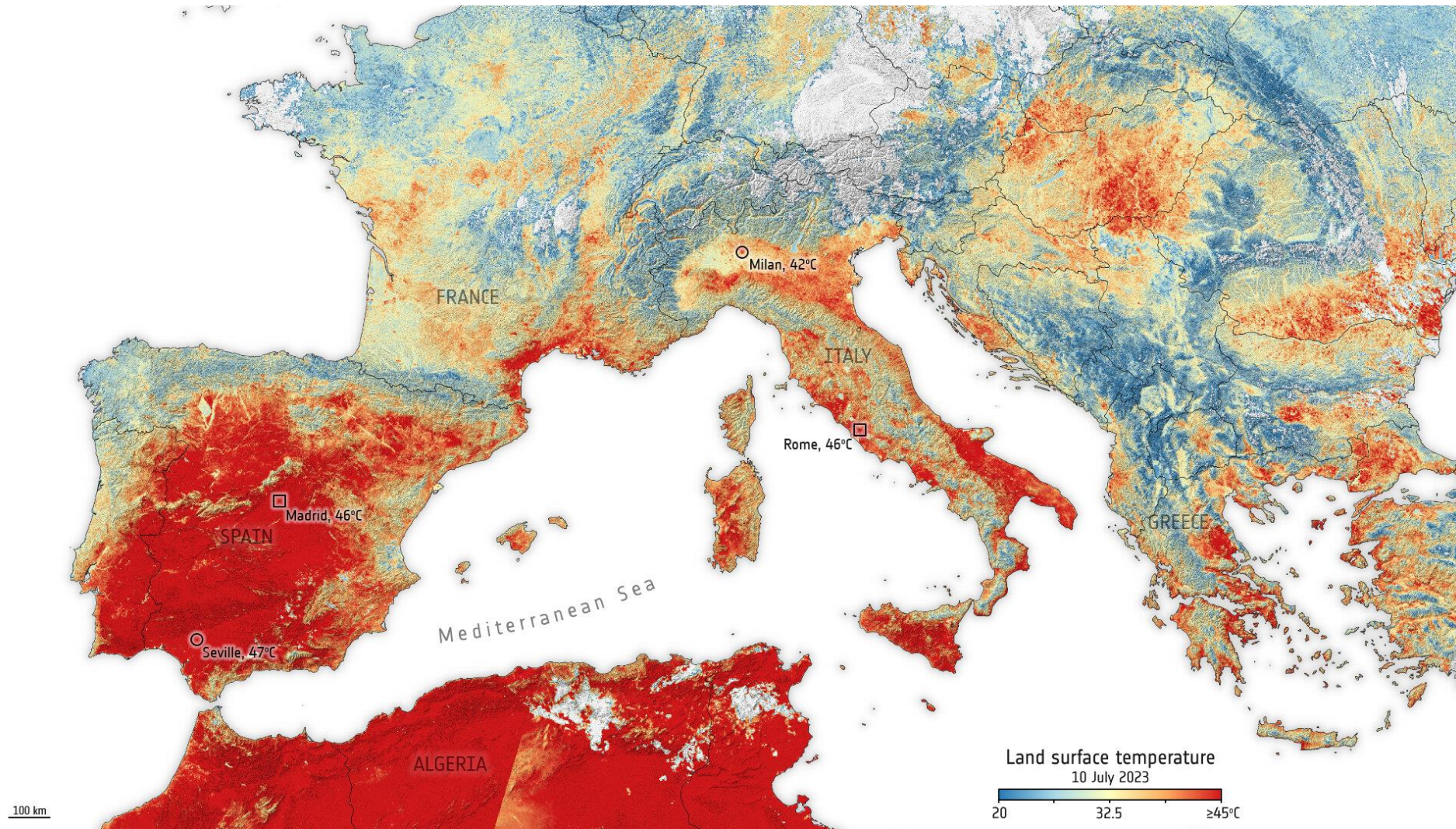

Firefighters worked to contain the flames in Odemira in August 2023. Source: EPA, BBC News.

Wildfires until the end of August. Source: EFFIS. © EU 2023.

Vročinski valovi v Evropi, julij 2023

Contains modified Copernicus Sentinel data (2023), processed by ESA, [CC BY-SA 3.0 IGO](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/).

Vemo, kaj deluje

Rešitve za adaptacijo obstajajo

Copernicus Services

Ampak moramo se hitro prilagodjati

Which climate change impacts are most significant in your region?

(1/2)

1 1 0

1. Drought and water scarcity 5.58
2. Temperature increase, heat waves 5.30
3. Storms, incl. extreme rainfall, wind storms, coastal storms 4.58
4. River flooding 3.86
5. Changing ecosystems 3.20

slido

Ranking poll

Which climate change impacts are most significant in your region?

(2/2)

1 1 0

6. Coastal erosion, sea level rise, coastal flooding 2.44
7. Wild fires 2.37
8. Changing seasons 2.22
9. Other (please let us know in the comments and Q&A) 0.26

What is most important for successful climate adaptation and a successful Mission Adaptation?

(1/2)

1 2 2

1. Citizen engagement (incl. tools, examples and best practices) 4.51
2. Knowledge on climate risks and solutions 4.27
3. Funding 4.23
4. Identification of climate adaptation solutions 4.16
5. Scale up existing solutions to more and bigger areas of application 3.57

slido

Ranking poll

What is most important for successful climate adaptation and a successful Mission Adaptation?

(2/2)

1 2 2

6. Training on adaptation 2.71
7. Synergies and twinning with other regions 2.51
8. Information on latest research results 2.01

Ukrepi za naravno zadrževanje vode na 5 območjih Santorso (Italija)

Izzivi: poplave, zemeljski plazovi, erozija

Ukrepi za naravno zadrževanje vode, vključno z deževnimi vrtovi in biološkim zadrževanjem pod odplakami, zadrževalni bazeni, vključno z mokrišči in zelenimi rekreacijskimi območji, ter sistem za zbiranje deževnice.

Prednosti:

- Povečanje pronicanja vode in zmogljivosti shranjevanja vode
- Zmanjšanje poplavne ogroženosti na mestnih območjih
- Zmanjšanje težav s poplavami in sušo na podeželskih območjih

Več informacij o projektu je na voljo [tukaj](#).

Raingard je bil ustvarjen na parkirišču, da bi preprečili poplave. Avtor: Francesco Bettella. Vir podatkov: Projekt za strojno opremo.

Šolski program OASIS v Parizu (Francija)

Izziv: učinek toplotnega otoka v mestih

Ukrepi:

- Povečanje vegetacije s sajenjem dreves, trat, sadovnjakov in zelenjavnih vrtov
- Uporaba svetlobarvnih substratov z nizkim ogljičnim odtisom in deževnice za povečanje hladilnega učinka tal
- Uporaba dodatnih umetnih naprav, kot je sončna klimatizacija.

Prednosti:

- Zmanjšanje učinka lokalnega toplotnega otoka
- Učencem zagotoviti bolj zdravo učno okolje
- Izobraževanje prebivalcev o tveganjih podnebnih sprememb
- Ustvarjanje hladnih razpoložljivih mest za najranljivejše prebivalstvo

Več informacij o projektu je na voljo [tukaj](#).

Šolska dvorana OASIS, Ecole Neuve Saint-Pierre. Avtor: Marie Konstantinovich, Ville de Paris.

Okolju prijazno mestno načrtovanje cest za upravljanje deževnice v Ober-Grafendorfu (Avstrija)

Izzivi: hude padavine, sušna obdobja

Ukrepi: izvajanje ekološkega sistema za upravljanje deževnice (DrainGarden®) na cesti, ki ga sestavljajo posebej razviti substrati naravnega izvora, zasajeni z vegetacijo.

Prednosti:

- Preprečevanje poplavljanja pozidanih območij z izsuševanjem odvečne površinske vode v primeru velikih padavin
- Izogibanje javnim stroškom za gradnjo in vzdrževanje dodatnih kanalizacijskih cevi
- Izboljšanje mikroklimе v mestih s transpiracijo rastlin in učinki hlajenja med poletnimi vročinskimi valovi
- Zmanjšati stroške in prizadevanja za namakanje in vzdrževanje urbanega zelenja.

Več informacij o projektu je na voljo [tukaj](#).

Avtorji: Gerhard Gruber in Foto Durl.

Obravnavanje vplivov vročinskih valov in gozdnih požarov v mestih z ukrepi opozarjanja v Tatabányi (Madžarska)

Izzivi: vročinski valovi, gozdni požari

Izvajanje **mehkih ukrepov**, vključno z:

- Lokalni sistem za opozarjanje na toploto in ultravijolično svetlobo
- Program za pametno sončno izobraževanje
- Ukrepi za izboljšanje zmogljivosti gasilske službe.

Prednosti:

- Ozaveščanje prebivalstva o vročinskih valovih, opozorilih glede ultravijoličnega sevanja in njihovih pravicah v zvezi z delovnimi pogoji
- Krepitev zmogljivosti gasilcev za boj proti gozdnim požarom z usposabljanjem in opremo, boljšo dostopnostjo služb za ukrepanje ob nesrečah in sistemi zgodnjega opozarjanja
- Zmanjšanje škode zaradi gozdnih požarov in števila žrtev med gasilci

Tatabánya, Madžarska. Avtor: Občina Tatabánya; Vir podatkov: Sklop 2 Prilagoditvene smernice za leto 2013.

Bela streha, inovativni sončni senči in bioklimatsko oblikovanje v Madridu (Španija)

Izzivi: izjemna vročina poleti, pomanjkanje vode in občasno močno deževje.

Ukrepi: razviti veliko, večnamensko, prožno, energijsko učinkovito stavbo, ki se prilagaja podnebnim spremembam in deluje v spreminjajočih se podnebnih razmerah, in sicer z:

- Fasade za gradnjo nazaj prezračevane
- Zaščita pred soncem in posebna usmerjenost v stavbe, ki zagotavljata optimalno uporabo vhodne svetlobe
- Uporaba posebnega belega materiala za pokrivanje strešnih površin, ki ščitijo sevanje
- Izvajanje sistemov varčevanja z vodo

Prednosti:

- Povečanje pasivne zaščite stavbe pred sončnim sevanjem in toploto
- Večja učinkovitost rabe vode
- Povečanje prihrankov vode

Pogled na energetska stavbo IMDEA. Vir in avtor: Arkitools.

Prilagajanje podnebnim spremembam z izboljšanjem prakse namakanja v Vipavski dolini (Slovenija)

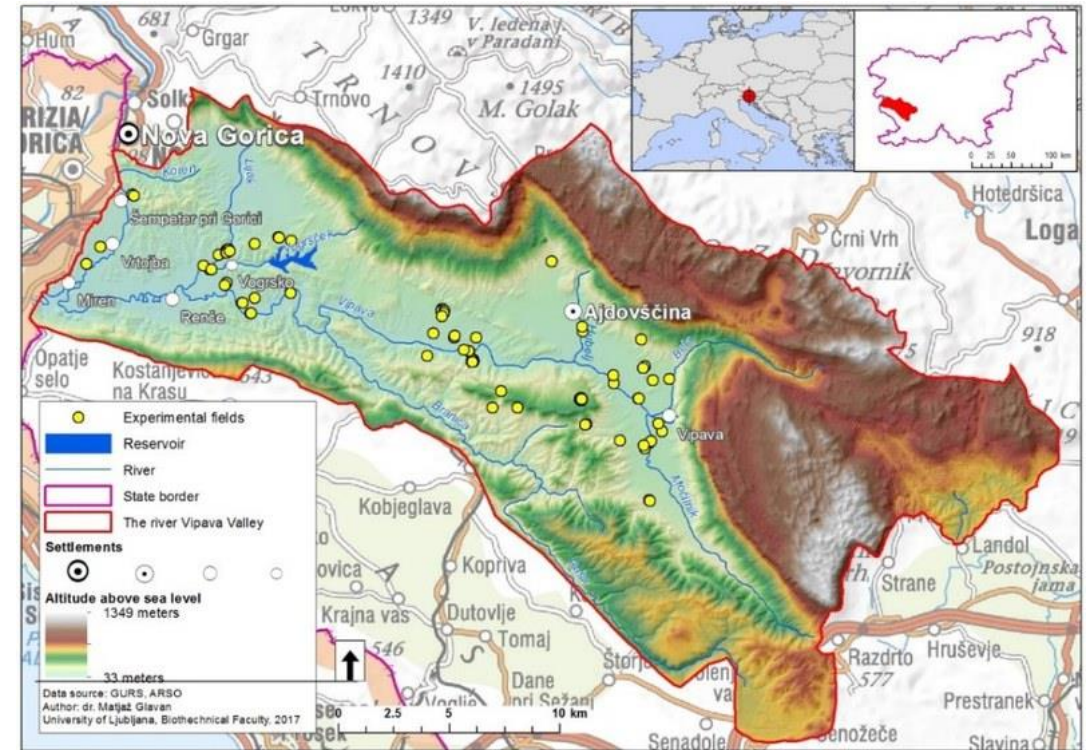
Izzivi: poplave, suše, močni vetrovi, ki povzročajo škodo v kmetijstvu.

Pri projektu LIFE ViVaCCAdapt je bil uporabljen nov **sistem za podporo odločanju o namakanju**, ki zagotavlja priporočilo za namakanje na podlagi vremenskih napovedi, lastnosti tal za zadrževanje vode, merjenja vsebnosti vode v tleh v realnem času (podatki za spremljanje), potreb po rastlinski vodi v danih fenoloških fazah, vrste rastline in namakalnega sistema.

Prednosti:

- Zmanjšanje skupne porabe namakanja kmetov
- Zmanjšanje potreb po energiji in emisij CO₂

Več informacij o projektu je na voljo [tukaj](#).

Lokacija poskusnih polj, na katerih se je izvajal sistem podpore pri odločanju za namakanje. Avtor: Matjaž Glavan.

Protipoplavne ukrepe: Sandomierz (Poljska)

Te pobude vključujejo hibridni pristop ukrepov zelene in sive infrastrukture, kot sta renaturalizacija rezervoarjev in obnova mokrišč; razširitvena rekonstrukcija in modernizacija rečnih nasipov; obnovitev funkcionalnosti nasipa; ter rekonstrukcija vodnih črpališč in odvodnih kanalov.

[Flood protection in the Upper Vistula river basin: grey and green measures implemented in the Sandomierz area — English \(europa.eu\)](#)

Oskrba z vodo: Lavant (Avstrijska Koroška)

Regija se je na te izzive odzvala s prilagoditvenimi ukrepi za zagotovitev prihodnje oskrbe z vodo na regionalni in lokalni ravni, zlasti z vzpostavitvijo regionalnega omrežja vodnih združenj, ki povezuje oskrbovalna omrežja štirih občin, razvojem novih vodnih virov in vlaganjem v razširitev oskrbe.

Občine svoje občane **spodbujajo k varčni in učinkoviti rabi vode** z informacijami o ravni pomanjkanja vode in ozaveščanjem o ukrepih za varčevanje z vodo.

Ocena Slovenije po Evropskem klimatskem zakonu: 1/2

- Pripravite **celovito oceno tveganj in ranljivosti**, med drugim vključno s sektorji, kot so kmetijstvo, gozdarstvo, upravljanje voda, zdravje in energija.
- Pooblastite strukturo upravljanja, ki bo lahko podpirala **močno načrtovanje, uvajanje rešitev in naložbe za prilagajanje v vseh sektorjih in upravnih ravneh**.
- **Posodobitev nacionalne strategije prilagajanja**, tako da bodo vidiki prilagajanja podnebnju vključeni v ključne ranljive sektorje ter da bodo obravnavane vrzeli in ovire pri prilagajanju.
- Zagotoviti, da se **prilagoditvene politike sistemsko in redno spremljajo in vrednotijo** ter da se rezultati odražajo v posledični revidirani zasnovi in izvajanju politike. Pri uporabi podpore iz programov financiranja Unije, kot so skupna kmetijska politika, financiranje kohezijske politike in drugih ustreznih skladov Unije, v ospredje postavite vprašanja odpornosti na podnebne spremembe.
- Zagotoviti, da so vzpostavljeni javni in zasebni mehanizmi financiranja ukrepov prilagajanja in da so proračuni sorazmerni s potrebami po naložbah, zlasti v prednostnih ranljivih sektorjih. **Sredstva je treba porabiti tako, da povečajo odpornost na podnebne spremembe in ne povečajo ranljivosti** (tj. ne povzročijo večje škode prilagajanju).

Ocena Slovenije po Evropskem klimatskem zakonu: 2/2

- **Izboljšati usklajevanje med različnimi ravni upravljanja (nacionalno/regionalno/lokalno)** za uskladitev orodij za načrtovanje in pomoč pri usklajenih intervencijah, namenjenih sistemski preobrazbi. Vključite socialne partnerje in zainteresirane strani iz zasebnega sektorja v oblikovanje politike, njeno izvajanje in naložbe.
- Dokumentirajte postopke in rezultate ustreznih posvetovanj. Vzpostavite mehanizme za zagotovitev, da **so lokalne politike pripravljene ter da se redno pregledujejo in posodablajo**.
- Spodbujati **rešitve, ki temeljijo na naravi**, in prilagajanje, ki temelji na ekosistemu, v nacionalnih strategijah, politikah in načrtih ter zagotoviti naložbe za njihovo uporabo. najboljše,

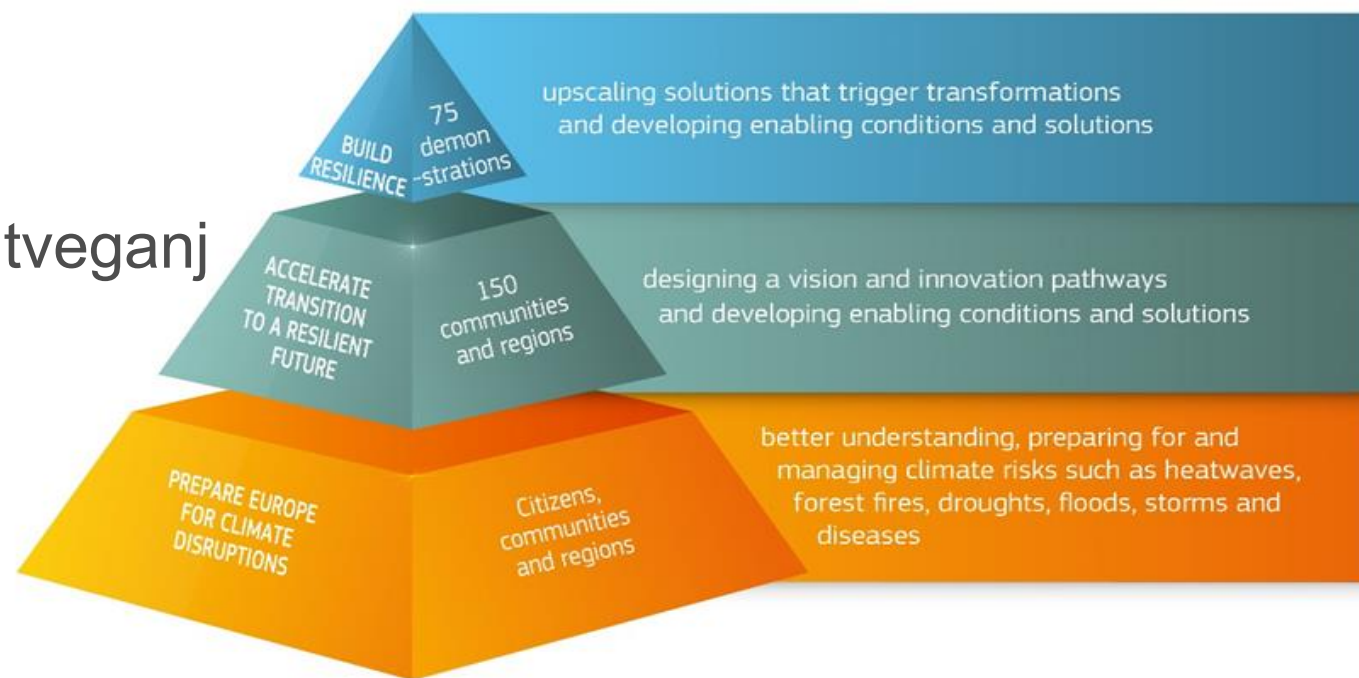

Misija EU za prilagajanje podnebnim spremembam

- Cilj: podpora vsaj 150 evropskim regijam in skupnostim za odpornost proti podnebnim spremembam do leta 2030

Pomoč evropskim regijam:

- boljše razumevanje podnebnih tveganj
- razvoj poti in priprava
- preskušanje in uvajanje rešitev

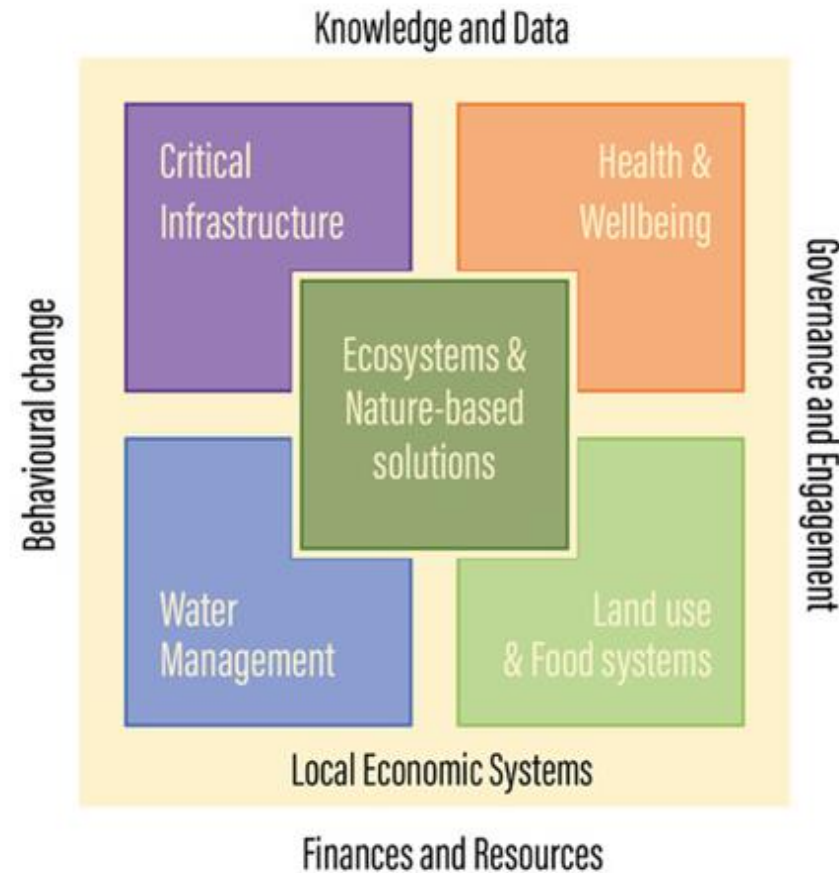

© European Union, 2021. Image: Corbis/Bettmann / Alamy Stock Photo

Misija EU za prilagajanje podnebnim spremembam

Teme in pristopi:

Družba v gibanju

Znanstveniki ne vedo, kako to storiti

V preteklosti sem mislil, da so glavni okoljski problemi izguba biotske raznovrstnosti, propad ekosistemov in podnebne spremembe.

Mislil sem, da bi 30 let dobre znanosti rešili te težave. Vendar nisem imel prav.

Glavni okoljski problemi so samozadostnost, pohlep in apatija...

... in za obravnavo tistih, ki jih potrebujemo duhovno in kulturno preobrazbo

In znanstveniki ne vedo, kako to storiti

Gus Speth, znanstvenik

Vključevanje državljanov v podnebne ukrepe: Ambasadorji

Ambasadorji Evropskega podnebnega pakta so **ljudje iz različnih družbenih okolij in vseh koncev Evrope**, ki so zavezani podnebnim ukrepom. Obveščajo, **navdihujejo in podpirajo podnebne ukrepe** v svojih **skupnostih** in mrežah ter delujejo kot **most**.

Ponujamo:

- **Spletne razprave**
- **Politični veleposlanik na pogovorih**
- **U-Lab** – krepitev skupnosti in zmogljivosti
- **Vzajemno učenje in vozlišče skupnosti**

Hvala

© Evropska unija, 2020

Če ni drugače navedeno, je nadaljnja uporaba te predstavitve dovoljena na podlagi licence [CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/). Za vsakršno uporabo ali reprodukcijo elementov, ki niso v lasti EU, bo morda treba za dovoljenje zaprositi neposredno zadevne imetnike pravic.

Diapozitiv xx: [zadevni element](#), vir: [npr. Fotolia.com](#); Diapozitiv xx: [zadevni element](#), vir: [npr. iStock.com](#).

Ostati v stiku

ec.europa.eu/

europa.eu/

[@EU_Commission](https://twitter.com/EU_Commission)

[@EuropeanCommission](https://www.facebook.com/EuropeanCommission)

[Evropska komisija](https://www.linkedin.com/company/evropska-komisija/)

[Evropska komisija](https://www.instagram.com/Evropska_komisija/)

[@EuropeanCommission](https://www.medium.com/@EuropeanCommission)

[EUTube](https://www.youtube.com/EUTube)

[EU Spotify](https://www.spotify.com/EU_Spotify)